

Kraiberg: Min Hovedindvending imod det foreliggende Lovforslag er, at medens det paa den ene Side stræber efter at adskille det, der vistnok ikke hører sammen, idet det er sammenblandet deels fra Statens og deels fra Kirkens Gebeet, saa har det gjort sig skyldigt i den store Feil at blande Frihed og Tvang med hinanden: to Ting, som ikke kunne forenes. Naar der derfor spørges, om der er Trang til en saadan Lov som den foreslaaede, saa er man nødt til paa eengang haabe at svare Ja og Nei. Jeg troer, at der i det danske Folk er stor Trang til at erholde større Frihed med Hensyn til flere af de Forhold, som Lovforslaget omfatter; men der er ikke nogen Trang til den Tvang, som er stillet ved Siden af. Jeg er overbevist om, at der ikke let kan komme nogen klar Udtalelse af Stemningen frem, og det ligger jo allerede deri, at Kirken ikke har noget Organ, hvorigjennem den kan give sine Anstuelser tilkjende. Det er fremdeles min Overbeviisning, at Reformen paa det kirkelige Gebeet ikke lade sig gennemføre, før den store Muur, der skiller Geistlighed og Menighed fra hinanden, er omstyrket, og denne Muur, det er den Maade, hvorpaa Præsterne beffikkes, og navnlig den Maade, hvorpaa de lønnes. Saalænge Præsten, naar han træder op ligeoverfor Menighedens Medlemmer, skal ved de vigtigste og helligste Leiligheder udstrække sin Haand, og Menighedens Medlemmer skulle gribe i deres Lommer for at betale ham, saa troer jeg, at der er et Forhold tilstede, som gjør, at der ikke let kan blive den Enighed, som er nødvendig, for at vinde en klar Anstuelse af, hvorledes Alt bør ordnes, for at der kan komme til at herske den Frihed, som levendegjør, istedetfor den Tvang, der ihjel-slaaer. Jeg veed meget vel, at saadanne Lovforslag som det foreliggende ikke have stor Udsigt til at blive ophævede til Love, men jeg anseer deres Behandling her i Folkethinget, og navnlig deres Drøftelse af Udvalg for at være overmaade vigtig, fordi man derved ogsaa bidrager til at lede Opmærksomheden hen paa de Foranstaltninger, som maae gaae forud, forinden saadanne Ideer kunne gennemføres, som man iøvrigt anseer for at være nødvendige og hensigtsmæssige. Det er da ogsaa mit Døstte, at

denne Sag maa undergives en alvorlig Drøftelse og navnlig blive overgivet til et Udvalg, for at dette, om jeg saa maa sige, kan adskille Hvedekornene fra Alverne, som dette Forslag indeholder, og til et saadant Udvalgs Drøftelse skal jeg altsaa anbefale Forslaget.

G. Petersen: Naar man faaer Ordet saa langt hen i Forhandlingerne, kan man ikke, uden at man skal gjentage, hvad de tidligere Talere have sagt, sige Andet end, som det almindeligen hedder: Jeg slutter mig til den og den Taler; dette er ogsaa for mit Bedkommende Tilfældet med Hensyn til flere, der have talt i denne Sag, men jeg kan dog paa ingen Maade slutte mig til den første ærede Taler (Müller), som udtalte sig om Lovforslaget. Det glæder mig forøvrigt, at der endnu ikke er nogen af de foregaaende Talere, som har billiget Forslaget i den Betydning, at de ville have et „skal“ borttaget og et andet „skal“ sat istedet, at give Frihed navnlig med Hensyn til borgerligt Ægteskab. Jeg skulde meget ønske, at det kunde komme dertil i Danmark, at ingen kirkelig Handling skulde kunne paatvinges Noget-somhelst, men at Enhver kunde af indre christelig Trang møde paa de Steder, hvor han puffedes at stadfæstes i Noget, hvor Guds Ord og Herrens Navn skal bruges, for at stadfæste saadanne dyrebare Handlinger. Jeg kan ganske vist ikke ønske, at den kirkelige Bieske skal afstafes, jeg samstemmer med endeel af de foregaaende Talere deri, at det vilde være Noget, der i høi Grad vilde faare det danske Folks Følelse, som virkelig er voxet op dermed; dette har klaret sig mere og mere for endeel af Befolkningen; men jeg ønsker ingen Tvang i denne Retning, og hvad der gjælder om Ægteskabet, det Samme gjælder ogsaa om Confirmationen. Jeg skulde mene, at det maatte være en langt smukkere og mere velsignende Handling, saavel for Præsten som for Menigheden, naar der ikke møder Andre, som begjære Stadfæstelse i deres Daabspagt, end de, som frivilligen ønske at fornøye denne dyrebare Pagt. Dog hvad Ægteskabet angaaer, kunde jeg have lyst til at dvæle en lille Smule ved de Ord, som den ærede Minister udtalte. Det syntes, som om han ikke ansaar andet Ægteskab for christeligt end